SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld.. za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 257. **V Ljubljani,** v četrtek 9. novembra 1893. **Letnik XXI.**

„Katoliško-političnо in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“.

S Koroškega, 7. novembra.

Presrečna je bila misel naših požrtvovalnih rodoljubov, osnovati na Koroškem „slovensko katoliško-politično in gospodarsko društvo“. Društvu so dali namen: „a) da ohrani med koroškimi Slovenci živo katoliško vero; b) da koroške Slovence poučuje v verskih, političnih, narodnih in gospodarskih zadevah, ter da brani njih narodne in državljanske pravice po gèslu: „Vse za vero, dom, cesarja!“; c) da skrbi za gospodarski napredek, zlasti kmetskega stanú, ter pripomore, da se povzdigne blagostanje med koroškimi Slovenci.“

Delujoč zvesto in neustrašljivo po tem blagem namenu, doseglo je naše društvo v kratkih letih svojega obstanka dokaj lepih vspehov! Doseglo se je zlasti, da je naše ljudstvo bilo poučeno o političnih stvaréh, da se čim bolj zaveda svojih dolžnostij in pravic.

Ti lepi vspehi naj bodo tudi onim neutrudnim možém, ki stojé na čelu društvu, ki se neumorno trudijo, da izvršé njega lepe namene, v zasluženo plačilo in veselo zavest, da njih delo nikdar ni bilo zastonj!

Ne! Že zori sad, in zorel bo, — tako trdno upamo, — čim bolj! Saj pa druzega plačila itak ne morejo pričakovati ti uzorni domoljubi, ki v prospeh narodne slovenske stvari žrtvujejo svoje duševne in gmotne sile, ki se ne ustrašijo niti najhujšega nasprotstva od strani zlobnih narodnih protivnikov.

Dné 22. oktobra t. l. zborovalo je društvo pri „Dürnwirthu“ v šentpeterski fari pod Velikovcem ob navzočnosti do 250 poslušalcev. Zborovanje je vodil društveni predsednik prečastiti gosp. Gregor Einspieler. Bil je navzoč tudi gosp. c. kr. okrajni komisar V. Kremenšek iz Velikovca. S prisrčnimi besedami je otvoril zborovanje prečast. g. predsednik in spodbujeval zborovalce z marsikatero osoljeno opombo.

O namenih društva je govoril velečast. gosp. Fr. Treiber s posebnim ozirom na zloglasni „bauernbund“. Šolsko vprašanje je pojašnjeval izborni ljudski govornik g. F. Kandut. O volitvah je izpregovoril prečast. g. Gr. Einspieler, ki je poslušalcem razjasnil tudi vladno predlogo o volilni reformi ter nasvetoval sledečo resolucijo:

„Slovencem na Koroškem ni zagotovljeno, da bi po volilni reformi, katero je predložil ministerski predsednik državnemu zboru dné 10. oktobra t. l., dobili svojega zastopnika v državnem zboru, še manj pa, da bi imeli iz svoje srede toliko državnih poslancev, kolikor jih jim gre po številu slovenskega prebivalstva na Koroškem. Zaradi tega zahtevajo, naj se spremeni volilni red za Koroško po dr. Ferjančičevem predlogu, ter pričakujejo od slovenskih državnih poslancev, da bodo glasovali za vladno predlogo gledé volilne reforme, oziroma za razširjeno volilno pravico le tedaj in jo sprejeli le s tem pogojem, da se odpravijo indirektne volitve na kmetih ter se vpeljejo direktne volitve, kakoršne imamo že sedaj v mestih in trgih.“

Resolucija se je soglasno sprejela. Potem je velečast. g. Fr. Lenc razložil predloge nove postave o kmetskih zadrugah in rentnih posestvih, kazal na veliki pomen in potrebo slovenskih posojilnic, in priporočal vsem zlata vredno gèslo: „Svoji k svojim!“.

Po zborovanju je bila živahna prosta zabava, pri kateri so sodelovali tudi narodni pevci in pevke z Rude.

Še sijajnejši je bil javni shod, katerega je društvo napravilo minolo nedeljo, dné 5. t. m., v Šentjakobu v Rožni dolini — Znana je ta občina po vsem slovenskem svetu zaradi dolge, trinajstletne borbe za slovensko šolo, katero so vrli občani vkljub velikim zaprekam vendarle dosegli.

Da je Šentjakob res vrlo slovensk, pokazal je sijajno tudi zadnjo nedeljo. Ne le gostilna „pri pošti“, kjer se je zborovalo, je bila lepo okinčana z zelenjem in zastavami, tudi druge hiše so bile lepo okinčane in postavljena dva velika slavoloka. Čast za to zavednim vaščanom!

Ljudstva pa je privrelo od vseh stranij, zlasti iz gornje Rožne doline nepričakovano mnogo! 400 do 500 môž stalo je na zborovališču, jeden tik druzega, nad dve uri pazljivo poslušajoč lepe, navdušene in navduševalne govore! Visoko vlado je zastopal gosp. c. kr. okrajni komisar dr. Klebl iz Beljaka.

Zborovanje je otvoril g. društveni podpredsednik V. Legat z običajnim lepim pozdravom. Potem se je z vsklikom volil za predsednika zborovanju g. šentjakobski župan Fr. Kobentar, ki je dal besedo najprej društvenemu blagajniku gosp. Fr. Treiberju, da poroča o prvi točki dnevnega reda, o namenu in nalogu katoliško-političnega društva. Po besedah društvenega gèsla: „Vse za vero, dom, cesarja!“ — kazal je čast. g. govornik, kaj hoče naše društvo. Pri tem oziral se je tudi na koroški „bauernbund“, kazal njega za nas toliko kvarljivo početje in do dobra označil govore „bauernbundarskih“ kolovodij na zadnjem „tag“-u v Ledenicah.

Gosp. Fil. Kandut je govoril o političnih strankah na Koroškem. Označil je izborno težnje nemškutarsko-liberalne stranke in njene otroke: nemški „šulferajn“, „südmark“, „bauernbund“ itd. Pojasnil je dalje, kaj hoče našo slovensko-katoliška stranka, ki jedino skrbi za pravi blagor in srečo slovenskega kmeta.

Kakor navadno, govoril je g. Kandut šaljivo in dovtipno s skelečim sarkazmom, pobijajoč postopanje zlobnih nasprotnikov.

Šolsko vprašanje je pojašnjeval v lepem govoru gosp. V. Legat, ki se je pri tem oziral posebno na šentjakobske šolske razmere, in kazal, kakšna bodi naša ljudska šola, da bode ustrezala potrebam slovenskega ljudstva.

K isti točki oglasil se je tudi čast. g. kapelan M. Grm.

LISTEK.

Pantheon.

Arabeske. Napisal Josip Jaklič.

XXII. Mercur.

Pisalo se je leto 2563. po rojstvu našega Odrešenika.

Po ulicah tedaj resnično slovenske Ljubljane bilo je vse na nogah. Množica podila se je nekako brez mirú po prostranih ulicah semtertja. Čulo se je poluglasno mrmranje. Z vseh obrazov žarela je nekaka bolestna nestrpnost.

Na stolnem trgu — kjer se je urejeval in tiskal v onem času „Slovenec“ — zbrana je bila posebno velika tolpa. Vse se je trlo in gnetlo, stopalo si na noge in suvalo se s komolci. Začuden motril sem to množico, toda nisem se mogel spoznati, čemu tolik nemir in takova nestrpnost. Obrnil sem se tedaj na mimoidočega elegantnega človeka:

„Oprostite, da si usojam nadlegovati Vas. Tujec sem na rodni mi zemlji in znal bi rad, kaj da pomenja ta hrup. Menda vendar ne bode kak državni prevrat . . . . .?“

Mej tem sem ga ogledoval. Poteze na licu so mu bile fino vrezane, krog usten igral mu je lesičji nasmeh. Oblečen je bil sicer elegantno, a malomarno in površno.

„Kak agent ali pa parlamentarec . . . .“ ugibal sem sam pri sebi.

Nasmejal se mi je. Premotril me je od nog do glave, potem pa odvrnil: „Ste li Vi edini tujec v Jeruzalemu? — Državnih prevratov že dolgo ne poznamo več: k večjemu iz zgodovine vemo, kaj da je nekdaj pomenila ta beseda. Ljudstvo je povsem mirno. Jaz sem sam kot minister javnih del član osredniе uprave in kot takemu mi je dobro znano, da je narod popolnoma zadovoljen“.

„„Dozvolite! V kolikor jaz vem, nimajo v državnem zboru dunajskem zastopane kraljevine in dežele nikacega ministra javnih del. Toraj se mi vidi čudno . . . . Izven tega sem resnično udivljen, da tako lepo slovenski govorite. V prejšnjih dneh tega ni bilo. Samo jedenkrat — menda 27. septembra leta 1893. po Kristusovem rojstvu — primerilo se je, da je spregovoril nek minister pet ali šest slovenskih besedij. In to se je zdelo vsem tako nedoumno, tako izvanredno, tako čudovito, da so vsi slovenski časopisi z največjim udivljenjem poročali o tem senzačnem dogodku, in da so ga vestni naši historijografi z zlatimi črkami zabeležili v letopis slovenskega naroda . . .““

Lahno se mi je smehljal moj drug. „Schmerlingova ustava menda res ni poznala ministra javnih del in tedanja vlada je komaj vedela, da biva sploh kje kak slovenski narod. Ali od takrat je že dolgo . . . O Schmerlingovi ustavi govorimo dandanes kakor na primer o kakem pozabljenem kapitulariju Karla Velicega . . . .“

„„Kaj, Schmerlingove ustave nimate več? In dualizem?““

„Že zdavnaj pozabljen. Država preosnovala se je na strogo federalistiški podlagi. Jaz n. pr. sem minister javnih del slovenske kraljevine . . .“

Gledal sem ga s široko odprtimi očmi in odprtimi usti. „Slovenska kraljevina . . . slovensk minister . . . . Avstrija preosnovana na federalistični podlagi . . . . nezaslišano!“

„„In to so dosegli pred vsem slovenski poslanci v državnem zboru dunajskem . . .““

„Moj Bog! Slovenski poslanci dosegli so to? Nemogoče! In mi smo imeli v devetnajstem stoletju tako omejene pojme o njih. Kolika krivica!“

Drug moj se mi je še vedno smehljal.

„In kaj pomeni ta hrup, ako se ni bati nikacega prevrata?“

O gospodarskih zadevah govoril je zopet vč. g. Fr. Treiber, ki je navajal nekatere vzroke, zakaj propada kmetski stan, ter povedal, kako treba temu v okom priti. Obširnejše je g. govornik pojašnjeval tudi državnemu zboru predloženo novo postavo o kmetskih zadrugah in o rentnih domovih.

Kot zadnji govornik je g. V. Legat poročal o prenaredbi volilnega reda in o važnosti volitev. Gledé prenaredbe volilnega reda je g. govornik nasvetoval isto resolucijo, ki se je dne 22. oktobra sprejela na shodu pri „Dürnwirthu". Resolucija se je sprejela.

Marsikatero bridko a resnično besedo povedal je gospod govornik tudi „bauernbundu" in njegovim pristašem.

Po dovršenem zborovanju vršila se je vesela domača zabava, pri kateri se je v mnogih napitnicah spregovorila še marsikatera krepka in navdušena beseda! Pri zabavi so peli tudi gg. člani pevskega društva „Gorotan" iz Šmihela pod vodstvom g. Hanina.

Ta shod treba pripisati najsijajnejšim, kar jih je doslej imelo naše vrlo katoliško-politično in gospodarsko društvo. Shod v Št. Jakobu bil je najboljši in krepak odgovor „bauerntag-u" na Ledenicah, kjer so kolovodje nemčurske stranke nastavljali limanice slovenskim kmetom. Kako v istini misli in čuti slovenski kmet zgornje Rožne doline, pokazal je minolo nedeljo na shodu v Št. Jakobu! Zoper to resnico ne premorejo nič vsi nemški „tag-i"!

Omenim še, da je c. kr. okrajno glavarstvo velikodušno rešilo slovensko vlogo o shodu pri „Dürnwirthu", kakor navadno, v nemškem jeziku, s pristavkom, da se ljudje iz Ovber in Dobrove shoda ne smejo udeležiti, ker je tam — kužljiva bolezen! Kako se ta „bolezen" imenuje, povedal je „Slov." v štev. 246. dne 26. oktobra t. l.

Vaš nedeljski podlistkar O—v poročal vam je zadnjič, da na nekaterih gorenjskih poštah prav radi izginjajo slovenski katoliški listi! No, pri nas imajo izvestni ljudje posebno (a ne nedolžno!) veselje z lepaki, s katerimi se vabi na shode katol.-političnega društva! Deloma teh vabil adresati niso dobili, deloma pa so se kar hitro potrgali, ko so jih prilepili na javne kraje! Naši nasprotniki nam res neprestano prav „ad oculos" kažejo, kakšna je tista toli hvaljena nemška — kultura!! Prav tako! Le tako naprej; bodo se ljudem vsaj jedenkrat odprle oči, da spoznajo res nemško-liberalni terorizem!

Ravno shodi našega katoliško-političnega in gospodarskega društva pa tudi najbolje pričajo o veliki požrtvovalnosti naših slovenskih domoljubov, o njih velikem trudu, da ohranijo slovenskemu ljudstvu koroškemu najdražji svetinji: vero in narodnost!

Zato pač zaslužijo, da jih podpirajo vsi Slovenci, da v hudi tej borbi ne ostanejo osamljeni! Ker sama govorjena beseda ne zadostuje, marveč treba dati ljudstvu v roke tudi poštenega in dobrega berila, zato je za nas toliko potreben in važen „Mir". Zato ta list opetovano priporočamo vsem slovenskim rodoljubom v prav obilo naročevanje, da se vsaj pokrijejo veliki troški in naši domoljubi ne trpé preveč gmotne škode tudi še na to stran!

—rn—

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. novembra.

Kriza. Ministerstvo bode jedva ta teden sestavljeno, kakor se sedaj zagotavlja. Kako bode sestavljeno, se še nič ne vé. Sedaj se le to z gotovostjo zatrjuje, da bode Plener minister. Da pa vstopita Javorski in Madejski v ministerstvo, pa še ni povsem gotovo, ker Poljaki sami niso vsi zadovoljni, da bi ta dva ministra postala. Proti imenovanju Javorskega ministrom je tudi ta pomislek, ker bi bilo težko potem dobiti načelnika poljskemu klubu, s katerim bi bili vsi zadovoljni. Govori se tudi, da ostane sedanji trgovski minister Bacquehem na svojem mestu. Ker ni lahko sestaviti ministerstva izmej poslancev, se bajè že tudi premišlja, da se nekateri portfelji izročé višjim uradnikom. Opaža se pa že pri vseh strankah veliko nezaupanje proti bodočemu ministerstvu. Levičarski listi so jako nevoljni, da da konservativci hočejo imeti tak vpliv v novem ministerstvu in da zlasti zahtevajo, da naj bode novi učni minister konservativec.

Dr. Rieger je prišel na Dunaj in je imel posvetovanje z grofom Taaffejem in grofom Hohenwartom. Kaj sta govorila z ministerskim predsednikom, ni znano. Proti grofu Hohenwartu se je izjavil, da njegova stranka nikakor ne more podpirati nove vlade, ako bodo v njej imeli odločilno besedo levičarji in če bode nova vlada vsprejela v svoj program ohranjenje sedanje narodne in politične posesti, pod čemer Nemci razumijo le izključenje vsake narodne jednakopravnosti. Dr. Rieger nikakor ne odobruje koalicije strank proti volilni reformi. Volilna reforma bi ne bila smela tako pokopati, temveč bi se bili morali vprašati deželni zbori, da povedó svoje mnenje. Tudi naj se vprašajo za mnenje deželni zbori, ko se predloži nova predloga o razširjenju volilne pravice. Rieger nima upanja, da bi se nova vlada držala, upa pa, da prej ali slej pride na Češkem do nove sprave na podlagi narodne jednakopravnosti.

Ogersko. Liberalna stranka na Ogerskem je sedaj vesela, ker je vlada dobila od krone dovoljenje, da se zbornici poslancev predloži predloga o uvedenju civilnega zakona. Marsikaj je že kazalo, da vlada tega dovoljenja ne dobi. Najbrž bi tudi liberalci ne bili dosegli svojega namena, da se na Ogerskem nahaja kaka konservativna stranka, katera bi mogla prevzeti vlado. Ogerski konservativci so sami krivi, če se stvari tako neugodno razvijajo na Ogerskem, ker se niso organizovali v samostojno stranko. Zadnji čas se katoliško gibanje začenja, ali bati se je, da bode že prepozno. Od tega, da se predloga zbornici poslancev predloži, do tega, da zakon postane, je sicer še precej daleč, ali vendar ni gojiti prevelikih nâd. V nižjih krogih je prava katoliška zavest še premalo utrjena, na višje se pa ni dosti zanašati. Člani gospodske zbornice dajo si močno vplivati od vlade, mnogi pa še bolj od židovstva. Zato je prav lahko mogoče, da Ogerska naposled dobi obvezni civilni zakon.

Rusija in Francija. V tem, ko so nekateri francoski pa tudi ruski listi kar prepričani, da je mej Francijo in Rusijo že sklenena kaka zveza, piše „Graždanin", da se o zvezi mej ruskim carstvom in francosko republiko niti govoriti ne more. Ta list, ki ima sodelavce v najvišjih ruskih krogih, imenuje vse slavnosti v Parizu in Toulonu komedijo, kateri je treba narediti konec. Francozi so tudi prenestanoviten narod, da bi se ž njimi mogla sklepati kaka zveza.

Ruski mejni stražniki organizujejo se popolnoma po vojaški. Iz njih se osnujejo posebni voji. Stražniki v bodoče ne bodo le zalezovali tihotapcev, temveč se bodo tudi vojaški vežbali. S to preustrojo mejne straže se precej pomnoži vojna moč. Ti vojaki bodo ob vojski jako veliko koristili, ker poznajo dobro kraje ob meji.

Jezikovni boj v Belgiji. V Bruselju zboruje te dni flamanski shod, k kateremu je došlo 150 odposlancev iz vseh krajev Flamanskega. Ta shod je sklenil resolucijo, da naj vsi flamanski poslanci v zbornici govore v flamanščini. Nadalje se je sklenilo zahtevati, da morajo vsi ministri biti vešči tudi flamanščine, da morajo biti vsi uradniki v flamanskih krajih vešči obeh deželnih jezikov, da se v flamanskih krajih na srednjih in višjih šolah, na vseučiliščih i. t. d. predava v flaminščini. Sploh se je shod izrekel, da mora flamanščina biti popolno jednakopravna v vsem javnem življenju. Hkratu pa zboruje v Monsu shod odposlancev iz francoskih ali valonskih delov dežele, na katerem pa ugovarjajo vsem flamanskim težnjam.

Slovstvo.

Družba sv. Mohorja v ljubljanski škofiji leta 1893.

Ko sem lansko leto pisal pregled družbe svetega Mohorja, bal sem se skoraj, da mi ne bode več mogoče, sostavljati take ugodne in častne statistike za ljubljansko škofijo. Število udov je že tako zeló naraslo, da komaj upamo, da bi se še kaj pomnožilo. Skrbeti moramo tem bolj, da ne začne padati. A letos moram zopet poročati, da kranjska dežela ne le ni nazadovala, ampak še nekoliko napredovala, namreč za 155 udov, t. j. za 0.07 odstotkov. Hvala bodi za to pred vsem Bogu, ki to družbo očividno blagoslavlja; hvala in priznanje slavnemu odboru družbenemu, ki se vestno trudi za njen vsestranski razvitek; hvala vsem častitim poverjenikom, ki jo z mnogim trudom in denarnimi žrtvami razširjajo; hvala marljivim pisateljem, ki za-njo častno delujejo; hvala pa še posebno zvestim družbenikom, izmed katerih si marsikdo tudi jedini goldinarček težko pritrga.

Leta 1892 je štela družba v ljubljanski škofiji 23.077, letos pa 23.232 udov. Povprečno normalno število je bilo leta 1892 v odstotkih 4·21 odstotkov

---

„Dejal sem Vam že poprej, da se čuti narod popolnoma zadovoljnega . . ."

Kot žurnalist stare šole vzel sem takoj iz žepa kratek svinčnik in listek papirja ter zabeležil: „Odličen član slovenskega kabineta izrazil se je napram našemu zastopniku, da je situvacija po vsem jasna in da je vsaka bojazen glede notranjih razmer neopravičena. Povsem neosnovana je tedaj vest, da se je bati kabinetne krize. Ljudstvo je mirno in povsem zadovoljno in vladno stališče trdneje nego prej kedaj . . ."

Drug moj me je mej pisanjem opazoval.

„Ste li reporter kacega lista?"

„„Dà, in zabeležil sem si le-ta interwiew z Vami . . .""

Smehljaje odvrnil mi je: „Interwiew, smešno! Jaz sem sam sotrudnik Slovenčev in tedaj povem lahko svoje misli sam jasneje in točneje . . ."

„„Toda brez podpisa. In na osebi je vendar vse ležeče.""

„Nikakor ne! Vse svoje članke signiram. Sicer pa, kje ste čuli, da se nahaja v naših časopisih kak spis brez podpisa? . . . Ta šega je prišla že zdavnej iz navade."

Zopet sem bil presenečen.

„Minister ob jednem poznan sotrudnik Slovenčev, vsi članki podpisani, interviewi nepotrebni in zastareli . . . ." Prijel sem se za glavo. Vprašal bi ga bil še kaj, toda bal sem se novih iznenadenj. Zato sem zopet povzel besedo:

„Toda kaj pomeni ta množica, to nestrpno pričakovanje in ravno pred ‚Slovenčevim' vredništvom? Čemu upirajo vsi tako srepo oči proti strehi vredniške palače?"

„Razložil Vam bodem precej. Toda bi li ne bilo umestno umakniti se brezbrojni množici, da nas ne bode tako neusmiljeno pehala sèmintja. Stopiva tjekaj-le v kavarno, kjer naju ne bode nihče motil."

Potipal sem v žepu, če imam denar pri sebi: to navado imam namreč že od nekdaj. Mej tem sva zavila notri in se usedla k lični okrogli mizici na verandi. Garson prinesel je nama sladoled z biscuitom.

Minister javnih del mi je jel na to razlagati:

„Že koncem devetnajstega veka trdil je nekdo — imena se ravno ne spominjam — da prebivajo brez dvojbe na vseh solnčnih planetih nam ljudem slična bitja. Hipoteza zdela se je tedaj seveda vsem silno fantastična in smešili so jo . . . Toda pretekla so stoletja in mi smo uvideli, da so planeti v resnici obljudeni ter da so nas tudi [illegible]šnji prebivalci že opazili. Še več! Naši astronomi našli so tudi, da bi dotičniki radi stopili z nami v zvezo, ter nam dajejo razna znamenja. Toda kako občevati ž njimi? Telefonske žice ne moremo napeljati tjekaj. In če bi jo tudi mogli, bi nam javeljne kaj koristilo, ker drug druzega ne bi umeli. Mlad asistent na državni zvezdarni, vnet sotrudnik ‚Slovenca', je čital v neki stari knjigi — menda jo je spisal francoski pisatelj Jules Verne pred kacimi sedemsto leti — originalen načrt, kako bi bilo možno potovati na druge zvezde. Verne popisuje namreč namišljeno potovanje na mesec v velikanski votli kroglji, izstreljeni iz orjaškega topa. Mladi astronom, podjeten in požrtvovalen človek, poprijel se je s svojim prijateljem, vseučiliščnim docentom doktor Strelom te ideje ter pridobil s svojimi znanstvenimi in popularnimi razpravami zanjo ves omikani svet. Naposled morala je tudi vlada nekaj storiti v tem oziru. Sklicala je mejnaroden kongres. In res, na mejnarodne stroške pričeli so pred kakimi petindvajsetimi leti graditi velikansk top in velikansk votel projektil.

Kemiki so iznašli neizmerno silno strelivo, astronomi preračunili so smer, v kateri se mora top sprožiti in čas, v katerem bode kroglja dospela do Merkurja. Na to se je ukrcal astronom z vso svojo družino, jednim prijateljem zvezdarjem in še nekaterimi drugimi ljudmi v votli projektil, ter vzel sabo razne kronometre, fotofone in druge fizikališke in

letos 4·28 odstotkov, po številu prebivalstva, kakor ga ima ljubljanski šematizem. Na Kranjskem pa je v resnici 70.000 ljudij manj, torej je normalno število letos **4·98** odstotkov. — V naslednjem podadajam pregled števila udov po 284 farah v odstotkih.

Nadnormalno število.

Št.	Fare	leta 1893	1892
1.	Bevke	18·5	20·4
2.	Bohinjska Bela	13·7	13·7
3.	Tunjice	13·5	12·5
4.	Čemšenik	11·1	10·8
5.	Železniki	10·8	10·9
6.	Goriče	10·6	11·2
7.	Razdrto	10·6	10·2
8.	Dovje	10·3	9·4
9.	Zavrac	9·9	9·5
10.	Rova	9·5	9·3
11.	Sostro	9·4	9·3
12.	Dražgoše	9·3	9·6
13.	Sv. Jošt pri Kranju	8·8	7·7
14.	Jesenice	8·5	8·3
15.	Velesalo	8·5	8·7
16.	Šturje	8·3	8.1
17.	Breznica	8·2	8·4
18.	Motnik	8·2	8·2
19.	Babino polje	8·1	6·7
20.	Poljane	7·9	9·0
21.	Poddraga	7·8	7·8
22.	Novo Mesto	7·7	7·7
23.	Sorica	7·6	6·4
24.	Godovič	7·5	8·6
25	Koroška Bela	7·5	5·7
26.	Svibno	7·4	7·3
27.	Češnjice	7·3	6·8
28.	Sv. Jošt pri Vrhniki	7·2	7·1
29.	Šmartno pri Kranju	7·2	6·6
30.	Črni Vrh pri Polhovem Gradcu	7·1	6·8
31.	Dobovec	7·0	6·2
32.	Hotič	7·0	5·7
33.	Krško	7·0	6·7
34.	Polje	7·0	6·4
35.	Zali Log	7·0	7·1
36.	Dobráva pri Kropi	6·9	8·0
37.	Dol pri Ljubljani	6·9	6·7
38.	Gora pri Sodražici	6·9	—
39.	Gorje	6·9	7·0
40.	Koprivnik	6·9	7·0
41.	Št. Lambert	6·9	7·3
42.	Radovljica	6·9	5·6
43.	Zaplana	6·9	7·7
44.	Zasp	6·9	6·9
45.	Ledine	6·8	6·8
46.	Matenja vas	6·8	2·9
47.	Sela pri Kamniku	6·8	5·7
48.	Škofja Loka	6·8	5·9
49.	Brdo	6·7	6·6
50.	Čatež pri Trebnjem	6·7	6·2
51.	Vojsko	6·7	7·5
52.	Černuče	6·6	6·4
53.	Idrija	6·6	6·0
54.	Smlednik	6·6	7·5

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. novembra.

(**Monsignor dr. A. Mahnič**) je imenovan pravim konzistorijalnim svetovalcem. Tako tudi monsignor prof. D. Alpi. Častitamo.

(**Zahvala.**) Ker so mi povodom mojega imendana od vseh stranij došle čestitke v tako obilnem številu, da mi ni mogoče, slehernemu se zahvaliti, naj čč. gospodje blagovolijo dovoliti, da jim po tej poti izrazim svojo prisrčno zahvalo.

Dr. Leonard Klofutar,
stolni prošt.

(**Iz Maribora:**) Prevzvišeni krški knezoškof dr. Jožef Kahn se je minoli ponedeljek zvečer pripeljal obiskat mariborskega knezoškofa prevzvišenega dr. Mihaela Napotnika. Koj po prihodu je vsprejel knezoškofijski kapitelj, ki ga je pričakoval v knezoškofijski palači in ga najuljudnejše pozdravil. Škofa sta v torek ogledala škofijsko cerkev, zidanje nove frančiškanske cerkve, nov samostan frančiškansk, razširjeno deško semenišče in zavod šolskih sestrá. Krški škof je bil vidno vesel, videč povsod tako lep napredek. V sredo se je krški škof dr. Kahn povrnil v Čelovec.

(**Odlikovanje.**) Cesar je župniku pri sv. Lovrencu na Dravskem polju čast. g. Francu Rathu podelil zlati zaslužni križ s krono.

(**Pintar contra Tavčar.**) Včeraj odgovarjali smo kratko „Narodu“, katerega peče vzlasti neka kazenska zadeva, ki jo je imel dr. Tavčar proti županu poljanskemu. Nas ta zadeva ne peče, a jasne besede hoče od nas i „Narod“ i bralci naši. Zato izjavljamo: Čast županova in čast dr. Tavčarjeva nam je jednaka. Vsled tega smo dosedaj poročali le toliko, v kolikor je bilo potrebno v opravičenje in v zadoščenje župana Pintarja. Več ne. Iz poročila od županove strani smo razvideli, da je bila obrazložba sodbe, katero je slišal Urban Pintar na lastna ušesa, taka, da je dokaz resničnosti smatrati kot dognan. Da bi bila dolžnost dr. Tavčarja, takoj po tej razsodbi, zoper katero ni več pritožbe, županu Pintarju ponuditi osobni sporazum v obliki častnega občevanja ali vsaj častno politično bojevanje, tega trditi si ne upamo, ker ne vemo, kake pojme ima ta gospod o časti gospoda župana, o častni dolžnosti političnega nasprotnika in o častnih dolžnostih poštenega odvetnika. Storil to dosedaj ni, a storil bo „Narod“ to s tem, da bo objavil spis razsodbe druge instance z obrazložbo vred. To bode v zadoščenje Urbanu Pintarju, to že danes napovemo in ravno zato hočemo mi pričakovati to objavo. Sedaj nam bo le še skrb, da dobimo vpogled v spise g. dr. Papeža, kateri nam je dosedaj jedino le v svrho zadoščenja svojemu klijentu in po želji tega ustno poročal; povedal nam je strogo le to, kar je on na lastna ušesa slišal in dostavil, da naj ne objavimo nagibov, ker vsaj za sedaj to ne bo potrebno v zadoščenje klijentovo in da je vse to osebna zadeva Pintar contra Tavčar. To nam je bilo dovolj dosedaj, drugo mora le slediti, ako hoče „Narod“ še kaj več, in torej na svidenje po vročitvi sodbe!

(**Umrl je gospod dr. Robert pl. Schrey,**) advokat v Ljubljani, previden s sv. zakramenti za umirajoče, dne 8. t. m. Pogreb bode jutri popoludne iz Trpotčeve hiše na Reseljevi cesti.

(**Izvažanje vina iz Vipavske doline**) je kaj živahno. Če prav so bile kleti polne, da ne že 20 let tako, je vendar večina menda že razprodana na Hrvatsko, Štajersko, Avstrijsko in tudi na Kranjsko. Cena belemu vinu je 12—14 gld. hktl., črno je nekoliko ceneje. Naj si naši slovenski kmetovalci, ki so bili že skoraj opešali, pomagajo letos, ker oni so zaslomba slovenske narodnosti.

(**Preč. g. M. Primožič,**) vikar v Šenpolaju, še vedno nevarno boleha. Podaril je slov. Alojzijevišču 500 kron. Bog plati in povrni ljubo zdravje blagemu gospodu.

(**Nova šola.**) Od Kolpe 8. novembra. Dne 12. t. m. se bo v Črnomlju pričela šola, kakoršne še ni bilo, in Bog daj, da bi učenci nikdar ne bili prisiljeni tudi praktično izvrševati, kar se bodo naučili v tej novi šoli. C. k. okrajno glavarstvo namreč naznanja županstvom, da se bode šola za strežnike in strežnice, v kateri se bode poučevalo o bolniški strežbi in o razkuževanju sposebnim ozirom na kolero, začela v nedeljo 12. novembra ob 2. uri popoldne. Nadaljevala se bode šola v sporazumljenju z učenci ali prihodnjo nedeljo ali kak dan med tednom. Konečno okrajno glavarstvo opozarja na veliko važnost te šole, v katero naj občine sedaj pošljejo svoje ljudi, ker bi jih sicer morali v Ljubljano poslati.

(**Iz kamniškega okraja:**) Vjeli so te dni v njegovem rojstnem kraju v Tunjicah vojaškega beguna Ajdovica. Več let so ga že zasledovali orožniki, a vedno jo jim je upihal. Ta torek še-le se jim je posrečilo ga obkoliti v neki gostilni. Napadel je prvega orožnika, ki ga je hotel prijeti, a ta prebodel mu je z bajonetom nogo in tako prišel je pravici v oblast.

(**Sub auspiciis imperatoris**) je bil prošlo soboto promoviran za doktorja prava gospod Nikolaj Mandić, katoliški bosenski Hrvat, rodom iz Travnika. Ker je slavljenec več let študiral na jezuitski gimnaziji v Travniku, je ta redka čast, ki jo je dosegel, častna tudi za mladi jezuitski zavod.

(**Preiskava je ustavljena**) od presv. cesarja proti trem abiturijentom tukajšnje višje gimnazije, ki jih je tožilo državno pravdništvo zaradi nočnih izgredov. Pri presv. cesarju je posredoval za to milost grof Hohenwart na priporočilo in prošnjo naših poslancev kan. Kluna in Fr. Povšeta.

(**Zdravje v Ljubljani.**) Od dne 29. oktobra do dne 4. novembra je bilo 21 novorojencev, 1 mrtvorojenec in 20 jih je v tem času umrlo. Mej poslednjimi je bilo 13 tujcev in 13 iz zavodov. 2 sta umrla za jetiko, 3 za vnetjem sopilnih organov, 1 za želodčnim katarom, 2 za mrtvoudom, 3 za starostno oslabelostjo, 1 vsled nezgode in 8 za različnimi boleznimi. Zbolel je 1 za ošpicami, 2 (1 tujec) za legarjem in 1 tujec za grižo.

(**Vojaška postaja**) v Radgoni se opusti. Občinski svèt je sklenil tej naredbi po moči se ustavljati.

(**Ponesrečil se je**) pri sv. Ani nad Tržičem 7. t. m. 20letni delavec Martin Janc pri zasipanju nekega rova.

(**Razpis dobave.**) C. in kr. državno vojno ministerstvo namerava si 8000 zimskih kocev, 4000 poletnih odej in 9100 konjskih plaht za leto 1894 zagotoviti potom konkurence. Dotična obravnava se vrši dne 22. novembra t. l. pri c. in kr. državnem vojnem ministerstvu in se solidni podjetniki vabijo, da do takrat vložé svoje ponudbe. Podrobnosti poizvedó se lahko v pisarni trgovske in obrtniške zbornice.

(**Dobava opravnih in oblačilnih predmetov.**) Drž. vojno ministerstvo namerava si za l. 1894 potrebščino raznih oblačilnih in opravnih predmetov za vojsko zagotoviti potom splošne konkurence. Mej dobavnimi predmeti so mej drugimi: kožušni ovratniki in kožušne podloge za dragonske kožuhe in kožušne ulanke, čevlje iz klobučevine, čake za pešce, klobuki za lovce, fesi, ovratniki, gumbe iz kovine, čopi iz konjske žime, peresni čopi, portepeji za pešce, podkovice, stremena, lopate za pešce, česala, vodne majolike, vojaške čutare, bobenske kože, leseni cveki za čevlje, žeblji za čevlje, sedla, vedra za napajanje, jedilne šalice, jopiči, spodnje hlače, količki za šotore itd. Vsi predmeti morajo biti narejeni po uzorcih, kakoršni so na ogled pri monturnih skladiščih v Brnu, Budapešti, Gradcu in Kaiser Ebersdorfu, in

---

astronomiške priprave. Brzina kroglje je bila tolika, da ni mogla privlačnost raznih nebeških teles skoraj nič vplivati nanjo.

Astronom je bil z zvemi svojimi spremljevalci pripravljen žrtvovati se za znanost in napredek, bodisi da bi bili proračuni kemikov in astronomov napačni in bi on zgrešil pot ali pa bi ga kaka druga zvezda potegnila nâse, bodisi da bi na Merkurju sploh ne bilo nikacega živega bitja, bodisi da bi bivali ondi kanibali. Vzel je seboj dovolj komprimiranega zraka in hrane v ekstraktih za kacih trideset let in top so opoldne dne 1. maja leta 2542. električno sprožili. Top je razneslo, kroglja pa je z grozno brzino leteta proti svojemu smotru.

Načrt astronomov pa je bil tak-le. Dospevši na planet hotel se je priučiti jeziku dotičnikov, zasejati mednje zemeljsko kulturo, dajati nam mej tem z velikanskimi reflektorji znamenja in s pomočjo fotofona poročati nam o svojem potovanju in življenju na Merkurju, narekávati nam slovnico in zgodovino tamošnjega ljudstva, poročati o tamošnjih šegah in navadah, o pesništvu in napredku znanosti, sploh poučiti nas o vseh tamošnjih razmerah. Ker je založništvo ‚Slovenca‘ prispelo z izdatno svoto h grajenju topa in ker je astronom bil vedno jeden najzvestejših sotrudnikov ‚Slovenčevih‘, priobčevala se bodo vsa poročila edino le v ‚Slovencu‘. Tako bode pričel sedaj izhajati v skoro vseh omikanih jezikih in že te dni poskočilo je število naročnikov na milijone . . .

Včeraj dospela je po proračunu kroglja do svojega smotra in danes po noči opazili so ‚Slovenčevi‘ astronomi na vredniškem observatoriju prva znamenja, katera jim je dajal njihov kolega-reporter na dalnjem solnčnem planetu. Od todi danes tak nemir po ulicah, tako vrvenje . . . Brž ko izide današnja številka, pulili se bodo zanjo in brez dvojbe bodo marsikaterega pohodili in strli. Železniško vodstvo preskrbelo se je po mojem nalogu že z brezštevilnimi novimi vozovi, da bode moči dovolj brzo raznašati list širom svetá.“

Gledal sem ga nepremično in zinil nisem nobene besedice. Kaj naj bi bil tudi rekel? Optimist sem bil sicer že od nekdaj, toda niti v najbujnejših svojih sanjah bi si ne bil nikdar domišljal, da bode človeška — in po vrhu še slovenska — iznajdljivost kedaj tako zeló napredovala. Molčal sem tedaj in po možganih vrvelo mi je vse, kar sem zvedel tako nepričakovano. Minister me je memo môtril. Da bi pretrgal neljubi mu molk, vzel je iz žepa etui in mi ponudil smodko. Vzel sem jo, zaplil in spuščal oblačke sivkastega dima pred-se v zrak. Molčal sem še vedno.

(Konec sledi.)

jih je proti plačilu tudi možno od tam dobiti. Ponudbe je vložiti do 1. decembra 1893 pri c. in kr. drž. vojnem ministerstvu. Podrobnosti poizvedo se v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Kanonično vmeščen) je bil danes č. g. Janez Mikš na župnijo Planino nad Vipavo.

(Obesili) so v Gradcu 24letnega Petra Doczekala, kateri je pomladi pri Weixu na cesti z revolverjem ustrelil dva posestnika, da ja oropa.

(Obesil se je) posestnik Simon Čuš iz Boroveа pri Ptuju. Vzrok samomoru ni znan.

(Strašna katastrofa v Santandru na Španjskem.) Dne 4. t. m. je nastal ogenj na ladiji, katera je bila naložena z dinamitom. Ogenj se je tako razširil, da je na obrežju pričelo goreti mnogo hiš. — Ladija se je v silnem poku razletela v zrak in so goreči ostanki sfréali daleč na okolu. Ponesrečilo se je veliko ljudij, vsa okna po mestu in okolici so razbita, pokončan je tudi brzojavni urad v Santandru. — Mestnega guvernerja pogrešajo. Vsa posadka na ladiji je našla smrt v valovih. Ista osoda je zadela tudi posadko ladije „Alfons XII.“, katera je prihitela na pomoč. Vsi orožniki, razun dveh, mestni kapitan, njegov pristav in šef pristanišča so usmrteni. Zažgalo se je 10 hiš; vlak, kateri je v trenutku eksplozije privozil na kolodvor, je razdejan, popotniki so deloma usmrteni, deloma ranjeni. Število vseh mrtvih se računi na 400 in ravno toliko je ranjenih.

Telegrami.

Dunaj, 8. novembra. Danes so obiskali kneza Windischgrätza državni svetnik, načelnik cesarske kabinetne pisarne baron Braun, namestnik češki grof Thun, poljedelski minister grof Falkenhayn in dr. Rieger.

Budimpešta, 9. novembra. V začetku budgetne debate je ministerski predsednik mej burnim odobravanjem vladne stranke in jednega dela opozicije naznanil, da vsaj v 14 dneh predloži načrt nove postave o zakonu na podlagi Najvišjega dovoljenja, potem pa načrt zakona o spremembi nekaterih določeb člana 53 zakona o mešanih zakonih iz 1868. leta.

Rim, 8. novembra. Minister Genala je umrl.

Berolin, 8. novembra. Dosedaj je znan izid 433 volitev za deželni zbor. Voljenih je 149 konservativcev, 59 svobodnih konservativcev, 90 narodnih liberalcev, 91 katolikov, 14 pristašev svobodomiselne ljudske stranke, 6 pristašev svobodomiselnega združenja, 2 Danca, 18 Poljakov, 2 iz zveze kmetovalcev, 1 velf in jeden kandidat nedoločne politične barve.

Berolin, 8. novembra. Vsled napada v Licejskem gledališču zaprli so dva anarhista, Francoza Aragona in Italijana Saldanija.

Dover, 8. novembra. Včeraj popoldne so je podrl del strehe na tukajšnjem kolodvoru na lokomotivo brzovlaka. Poškodovan ni nikdo. Zvečer se je podrla še ostala streha.

Umrli so:

7. novembra. Karol Daušek, dninar, 63 let, Kravja dolina št. 11, haemoptoe.

8. novembra. Marija Taborsky, trgovčeva hči, 38 let, Kravja dolina 11, plučna tuberkuloza.

V bolnišnici:

6. novembra. Matija Matoš, gostač, 78 let, marasmus.

7. novembra. Karol Kavčnik, gostač, 63 let, plučnica.

Tujci.

7. novembra.

Pri *Maliču*: Raab in Mokry z Dunaja. — Erhart iz Ljubljane. — Wolf, trgovec, iz Ljubna. — Rodbina Ferrucio, in Cora, poštni nadkomisar, iz Trsta. — pl. Garzarolli iz Senožeč. — Stolfa iz Sežane. — Ringula, trgovec z lesom, z Reke. — Sappe, stotnik, s soprogo, in pl. Jatner, polkovnika soproga, iz Zadra. — Lentsch iz Inomosta. — Majer, nadporočnik, iz Gradca. — Eder iz Celovca. — Kaplja iz Litije. — Effenberger iz Brna.

Pri *Slonu*: Alvian; Pordes; Bongyula; Königsberger, Geiringer, trgovca; Riewiel, Jokl, potovalca, z Dunaja. — Sturm, Anney, Tedeschi, Gruden, Sancin, Feierfeil, Kassian iz Trsta. — Troger iz Beljaka. — Grellert iz Düsseldorf-a — Černy s soprogo iz Kočevja. — pl. Malberg iz Ljubljane. — Stuparich z Reke. — Osti s soprogo iz Trsta. — Baron Wucherer, stotnik, iz Gradca. — Antič iz Selc. — Bizjak iz Trnove. — Perko iz Otuja. — Stöger, nadporočnik, in Polivka iz Ljubljane. — Haberman, nadporočnik, iz Gradca. — Berlič, župnik, iz Mošenj. — Mrak, župnik, iz Železnikov. — Vidergar, župnik, iz Št. Jurja. — Müller iz Lipsije. — Čuček, posestnik, iz Knežaka. — Jerič iz Dovjega.

Pri *avstrijskem caru*: Alberto iz Turina. — Lavrin z Dunaja. — Stare iz Sežane. — Logar iz Tržiča. — Tuječ iz Idrije.

Pri *Južnem kolodvoru*: Ressman in Kovač posestnika, iz Novega Mesta. — Leitner iz Celovca. — Milave z Rakeka. — Faltin iz Prage — Ried iz Londona.

Pri *bavarskem dvoru:* Vercek, Vošnik, Zega, Partel, Benigher, Mullich iz Trsta. — Hönigman, Stalzer, trgovca, iz Kočevja. — Javornik iz Žalne. — Sever od D. M. v Polju. — Koy, trgovec, z nečakom, iz Travnika. — Stiene s soprogo iz Ljubljane. — Belling iz Poličan. — Zega iz Koprive. — Javornik od Sv. Eme.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celzija	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
8	7. u. zjut.	732·5	1·0	brezv.	sneg	16·70
	2. u. pop.	732·7	2·6	zm. vzh.	dež	dež
	9. u. zveč.	734·8	0·8	zm. zap.	sneg	sneg

Srednja temperatura 1·5°, za 3·9° pod normalom

Tržne cene v Ljubljani

dne 8. novembra.

		gl.	kr.			gl.	kr.
Pšenica, m. st.		8	50	Špeh povojen,	kgr.	—	66
Rež,	„	6	—	Surovo maslo,	„	—	75
Ječmen,	„	6	—	Jajce, jedno	„	—	3
Oves,	„	6	60	Mleko, liter		—	10
Ajda,	„	8	50	Goveje meso,	kgr.	—	64
Proso,	„	5	50	Telečje	„ „	—	58
Koruza,	„	5	80	Svinjsko	„ „	—	58
Krompir,	„	2	14	Koštrunovo	„ „	—	36
Leča,	hktl.	12	—	Pišanec		—	40
Grah,	„	12	—	Golob		—	18
Fižol,	„	8	—	Seno, 100	kgr.	3	57
Maslo,	kgr.	—	92	Slama,	„ „	2	67
Mast,	„	—	68	Drva trda, 4	kub. mtr.	7	—
Špeh svež,	„	—	60	„ mehka,	„ „	5	—

Zgubil se je

v ponedeljek zvečer gospodar

Jože Juvan,

fijakar. 556 2—1

Obleko ima rujavo in na perilu znamke **J. J.**

Kdor kaj o njem pozvé, prosi se, da pride povedat na njegov dom **sv. Petra cesta**, ondi dobi **30 gld.** nagrade.

Popolnoma izurjeno bolj priletno

štacunsko dekle

se vsprejme 550 2—2

v veliko trgovino z mešanim blagom.

Vsprejme se tudi v isto trgovino za

učenca

krepek deček, sin poštenih starišev, kateri je dobro izvršil najmanj eno latinsko šolo, ki ima lepo pisavo in je vešč računstva. Ponudbe **Frideriku Skušeku v Metliki na Dolenjskem.**

557 1

Antonija Schrey pl. Redlwerth roj. **Krisper,** soproga, **Robert pl. Schrey,** c. in kr. poročnik v topničarskem polku št. 7, **Josipina, Pavla** in **Egon pl. Schrey,** otroci, **Edmund pl. Schrey,** c. kr. dvorni světnik pri najvišjem in kasacijskem sodišču, brat, javljajo pretužno vest, da je umrl vdan v božjo voljo preljubljeni, nepozabni soprog in oče, oziroma brat, preblagorodni gospod

doktor prava

Robert Schrey pl. Redlwerth

odvetnik v Ljubljani, podpredsednik kranjske hranilnice

danes v sredo, dné 8. novembra, dopoldne ob polu deseti uri po mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 56. letu svoje dôbe.

Truplo drazega pokojnika bode **v petek, dné 10. novembra, popoldne ob 4. uri** v stanovanju umrlega, **Resljeva cesta št. 12,** slovesno blagoslovljeno, potem pa preneseno na mirodvor k sv. Krištofu ter položeno ondi v lastno rakev k začasnemu počitku.

Svete maše zadušnice darovale se bodo v župni cerkvi pri sv. Petru v Ljubljani.

Blagi pokojnik bodi priporočen pobožni molitvi prijateljev in znancev.

V Ljubljani, dné 8. novembra 1893.

Dunajska borza.

Dné 9. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld.	70 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 „	45 „
Zlata renta 4%, davka prosta	118 „	95 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	95 „	95 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	994 „	— „
Kreditne akcije, 160 gld.	332 „	80 „
London, 10 funtov strl.	127 „	65 „
Napoleondor (20 fr.)	10 „	15 „
Cesarski cekini	6 „	02 „
Nemških mark 100	62 „	70½ „

Dné 8. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	114 gld.	90 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 „	20 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144 „	75 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 „	50 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195 „	25 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „	10 „
4% kranjsko deželno posojilo	97 „	25 „
Kreditne srečke, 100 gld.	195 „	75 „
St. Genóis srečke, 40 gld.	68 „	— „
4% srečke dunajske parobrodne družbe	136 gld.	75 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „	40 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „	— „
Salmove srečke, 40 gld.	69 „	— „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	58 „	— „
Ljubljanske srečke	24 „	25 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 „	— „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2870 „	— „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 „	50 „
Papirnih rubeljev 100	134 „	— „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanje** za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najmanjšeza dobitka.

Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh,** potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svèti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnic.

Izdajatelj: **Dr. Ivan Janežič.** Odgovorni vrednik: **Andrej Kalan.** Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.